

**DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT**

Matmerk
Postboks 487 Sentrum
0105 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

14/910-33

24. januar 2020

Tilskudd til stiftelsen Matmerk for budsjettåret 2020

Tilskudd til stiftelsen Matmerk for budsjettåret 2020 er fastsatt til 63 millioner kroner, jf. Prop 1S (2019-2020) fra Landbruks- og matdepartementet og Stortingets budsjettvedtak.

Overordnede mål for tilskuddet til stiftelsen Matmerk

Stiftelsen Matmerk skal bidra til å styrke konkurranseevnen til norsk matproduksjon og skape preferanser for norsk mat. Tilskuddet som bevilges, skal blant annet brukes til å løfte frem kvalitetsfortrinn i norske jordbruksråvarer. Matmerk skal jobbe aktivt for å profilere norsk lokalmat, norske matspesialiteter og mat der det brukes norske jordbruksråvarer.

1. Generelle føringer for tilskuddet for budsjettåret 2020

Tilskuddet skal benyttes til følgende formål:

- Forvaltning og videreutvikling av Kvalitetssystem i landbruket (KSL)
- Forvaltning, videreutvikling og markedsføring av merkeordningene Beskyttede betegnelser, Spesialitet og Nyt Norge
- Bidrag til økt utvikling av norske matspesialiteter og til at merkeordningene Beskyttede betegnelser og Spesialitet blir bedre kjent i det norske markedet
- Forbrukerrettet informasjonsarbeid om økologisk mat.
- Oppfølging av Inn på tunet, blant annet knyttet til konkrete ansvarsområder innenfor godkjenningsordningen, nettsider og veiledningsmateriale
- Videre utvikling av, rekruttering til, og oppslutning om lokalmatdatabasen. Spesielt følge opp arbeidet med revisjoner av lokalmatprodusenter
- Videreføring av tilbudet Markedstjenester for lokalmatprodusenter
- Måling av salgstall for lokalmat og -drikke

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Landbrukspolitisk
avdeling

Saksbehandler
Grete Gausemel
22 24 93 45

I tillegg er det naturlig at Matmerk på sine områder bidrar i oppfølgingen av:

- Meld. St. 31 (2014–2015) - *Garden som ressurs – marknaden som mål*
- Meld. St. 11 (2016–2017) *Endring og utvikling*
- Meld. St. 32 (2016–2017) *Reindrift — Lang tradisjon – unike muligheter*
- Reiselivsstrategien *Opplevelingar for ein kvar smak*
- *Nasjonal strategi for økologisk jordbruk*
- arbeidet med *Matnasjonen Norge*
- arbeidet med *Inn på turet-løftet 2 (2020 -2022)*

Det legges til grunn at midlene anvendes og forvaltes i tråd med føringene i Prop. 120 S (2018–2019) Jordbruksoppgjøret 2019 og Prop. 1 S (2019–2020) for budsjettåret 2020.

Stiftelsen Matmerk skal, i henhold til Reglement for økonomistyring i staten og kapittel 6 i Bestemmelser om økonomistyring i staten, rapportere årlig på resultater knyttet til de ulike områdene og prioriteringene i dette brevet.

2. Særskilte føringer for tilskuddet for budsjettåret 2020

Det vises til føringene som er nedfelt i Prop. 120 S (2018–2019) og Prop. 1 S (2019–2020) og Stortingets behandling av disse. Med det som bakgrunn bes Matmerk prioritere følgende områder spesielt i 2020:

Kvalitetssystem i landbruket (KSL)

Matmerk skal i 2020 ferdigstille og lansere ny dataløsning for KSL, samt gjennomføre det nasjonale opplæringsprogrammet for nye KSL. Matmerk skal fortsette arbeidet med å bidra til at KSL-standardene utvikles slik at de dekker relevant regelverk på området.

Revisjon er en viktig del av KSL-arbeidet, og et viktig grunnlag for at KSL skal være et troverdig kvalitetssystem. Gjennom samarbeidet med Mattilsynet, Arbeidstilsynet og Landbruksdirektoratet skal arbeidet med revisjoner fortsatt styrkes og effektiviseres. I forbindelse med oppgraderingen av KSL-systemet skal det gjennomføres et nasjonalt opplæringsprogram for bl.a. bønder, skoler og rådgivere for å sikre god kunnskap om og bruk av systemet. Matmerk skal øke antall revisjoner i KSL til 6000 revisjoner i 2020. Dette med bakgrunn i økte behov for revisjon innenfor risikobaserte produksjoner og i tilknytning til etablerte dyrevelferdsprogram. Det skal også gjennomføres bedriftsrevisjoner for Nyt Norge, Spesialitet, bedrifter i lokalmat-databasen og frukt- og grøntpakkerier.

Nyt Norge

Forvaltning og videreutvikling av merkeordningen Nyt Norge skal fortsatt være en prioritert oppgave for Matmerk. Ordningen har som formål å bidra til økt verdiskaping for aktørene i matsektoren, samtidig som den skal gi forbrukerne enkel og troverdig informasjon om produktenes opprinnelse. Rekruttering til ordningen og markedsføring og formidling av Nyt Norge vil være sentrale oppgaver.

Gjeldende finansieringsplan for Nyt Norge gjelder for perioden 2018 – 2021. Den er basert på en modell der Omsetningsrådet, dagligvarehandelen og merkevarebrukerne bidrar i tillegg til midlene som bevilges over jordbruksavtalen. Modellen legger til grunn en total årlig ramme for ordningen på 15 mill. kroner fra 2018 – 2021, der 3 mill. kroner skal finansieres over jordbruksavtalen. Midlene til Nyt Norge over jordbruksavtalen skal gå til drift av merkeordningen, og ikke til generisk markedsføring. Departementet minner om at Matmerk fortsatt må sørge for at produkter omfattet av EØS-avtalen ikke omfattes av tiltak som er finansiert med offentlige midler, det vil si midler over jordbruksavtalen og tildeling fra Omsetningsrådet.

Spesialitet og Beskyttede betegnelser, herunder markedsføring og informasjon

Merkeordningen Beskyttede betegnelser er regulert i forskrift av 5. juli 2002 nr. 698 om beskyttede betegnelser, geografiske betegnelser og betegnelser for tradisjonelt særpreg på landbruksbaserte næringsmidler, fisk og fiskevarer. Matmerks myndighet knyttet til forskriften følger av delegasjon fra Mattilsynet, og det er også Mattilsynet som fører tilsyn med ordningen med Beskyttede betegnelser. Hovedformålet med ordningen er å bidra til næringsutvikling og verdiskaping i norsk matproduksjon gjennom juridisk beskyttelse og synliggjøring av produkters historie, geografiske opprinnelse og stimulering til produsentsamarbeid. Departementet understreker at Matmerk har en forpliktelse til både å gjøre merkeordningen kjent blant forbrukere, og å arbeide for fortsatt rekruttering av nye merkebrukere.

Merkeordningen Spesialitet skal fremme unike smaksopplevelser. Produktene blir vurdert av en uavhengig fagjury på grunnlag av råvarer og produksjonsprosess, samt egenskaper som modenhet, ferskhet og smak. Midlene til både Beskyttede betegnelser og Spesialitet skal gå til synliggjøring og markedsføring av begge merkeordningene, og til informasjon til forbrukermarkedet om norske matspesialiteter.

Salgsmålinger for lokalmat

Det er tidligere fastsatt et overordnet mål å øke omsetningen av lokalmat gjennom alle salgskanaler til 10 mrd. kroner innen 2025. Matmerk bes videreføre og videreutvikle systemet for målinger av salg av lokalmat til storhusholdning. Det er viktig med god og kvalitetssikret informasjon om markedsutviklingen både i dagligvarehandelen og gjennom storhusholdning.

Lokalmat.no

Databasen har utviklet seg til å bli en viktig kanal for kjøpere og selgere av lokalmat. I tråd med signalene fra styringsgruppa for databasen, skal Matmerk utvikle og konsolidere databasen som et godt og fremtidsrettet verktøy for økt salg av kvalitetssikret lokalmat. Det må legges spesiell vekt på revisjoner, både egenrevisjoner og eksterne. Det vil også være viktig å øke oppslutningen om databasen både fra produsenter og innkjøpere. Eventuell videreutvikling av basen og bruken av den skal forankres i den partssammensatte styringsgruppa for databasen.

Prosjektet "Markedstjenester til lokalmatprodusenter"

Gjennom prosjektet skal Matmerk tilby bedriftsbesøk og kurs innen markedsadgang og generelt markedsarbeid for lokalmatprodusenter. Det er viktig å fortsatt sikre god koordinering, blant annet gjennom styringsgruppen for Utviklingsprogrammet for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping, med de øvrige kompetansetiltakene på matområdet som tilbys av blant andre Innovasjon Norge og de regionale kompetansenettverkene.

Oppfølging av reiselivsstrategien og arbeidet med Matnasjonen Norge:

Lokal mat og drikke inngår som en viktig og integrert del av reiselivsstrategien "Opplevelser for ein kvar smak" og arbeidet med Matnasjonen Norge. Matmerk forventes å bidra til arbeidet både gjennom merkeforvaltningen som sådan, og mer direkte i oppfølgingen av Matnasjonen Norge.

Inn på tunet

Matmerk forvalter og har ansvar for godkjennings- og merkeordningen for Inn på tunet (IPT). Det inkluderer oppdatering og vedlikehold av tilbyderregisteret over godkjente bedrifter og nasjonal nettside, og konkrete oppgaver knyttet til utvikling av veiledende materiell. Matmerk bes, i samarbeid med faggruppen for IPT, å tilrettelegge for best mulig synliggjøring av IPT i ulike kommunikasjonskanaler og vurdere behovet for kompetansetilbud i tilknytning til IPT-standarden og bestillerkompetanse hos kjøperne.

For 2020 er det planlagt gjennomført om lag 300 ny-/regodkjenninger. Det er også behov for videreutvikling av standarder. Veiledende materiell for Inn på tunet innenfor psykisk helse og rusomsorg skal ferdigstilles i 2020. I forbindelse med gjennomføring av *Inn på tunet-løftet 2* (2020-2022) forventes Matmerk å bidra med kompetanse på sine ansvarsområder og delta i referansegruppen for prosjektet.

Forbrukerrettet informasjonsarbeid om økologisk mat

Matmerk har ansvar for forbrukerrettet informasjonsarbeid om økologisk mat, og skal bidra i oppfølgingen av *Nasjonal strategi for økologisk jordbruk*. I strategien er Matmerk gitt et koordinerende ansvar for å systematisere og tilgjengeliggjøre fakta og dokumentasjon om økologisk mat. Matmerk har ansvar for å formidle faktabasert informasjon om økologisk mat gjennom en digital plattform, Økologisk.no. For å møte krav til faglig innhold på en slik plattform, er det opprettet et redaksjonsråd som ledes av Matmerk, der representanter fra relevante aktører innen forvaltning, kunnskapsutvikling og organisasjoner deltar. Matmerk skal løse oppgavene knyttet til forbrukerrettet informasjonsarbeid i dialog med Landbruksdirektoratet, som forvalter utviklingsmidlene for økologisk jordbruk.

Utbetaling og regnskap

Landbruksdirektoratet vil overføre tilskuddsmidlene til stiftelsen Matmerk. Utbetaling av midler fra Landbruksdirektoratet vil skje etter anmodning fra stiftelsen seks ganger i året.

Utbetalingenes størrelse må avpasses de formålene som skal tilgodeses i den aktuelle tomånedersperioden. Det vil ikke være anledning til å fremskynde utbetalinger, slik at stiftelsen kan plassere innskudd som rentebærende innskudd eller lån for å oppnå inntekter i tillegg til det tildelte beløpet.

Det skal føres eget regnskap over bruken av tilskuddsmidlene. I regnskapet må forbruket av tildelte tilskuddsmidler på de ulike handlingsområdene fremstilles i tabellform.

Rapportering og dialog

Stiftelsen Matmerk skal sende en rapport om gjennomførte aktiviteter, oppnådde resultater og revidert regnskap for 2019 innen 1. april 2020. Stiftelsen skal sende en foreløpig rapport for 2020, samt forslag til budsjett og prioriteringer for 2021, til departementet innen 31. desember 2019.

I 2020 skal det avholdes to dialogmøter mellom departementet og stiftelsen Matmerk, der stiftelsen orienterer departementet om planlagte og gjennomførte aktiviteter på områdene som er omtalt i tilskuddsbrevet. På møtene drøftes også resultatmål som kan bidra til å dokumentere i hvilken grad målene for tilskuddet blir oppnådd.

Kontroll og tilbakebetaling

I følge det statlige Bevilgningsreglementet § 10 har Landbruks- og matdepartementet og Riksrevisjonen adgang til å kontrollere at midlene benyttes i tråd med forutsetningene. I henhold til Reglement for økonomistyring i staten kan staten kreve at tilskuddet blir tilbakebetalt dersom det ikke blir brukt i samsvar med de skriftlige forutsetningene. Vi gjør også oppmerksom på at stiftelsens innkjøp av varer og tjenester må antas å være omfattet av regelverk for offentlige anskaffelser, jf. forskrift 12. august 2016 nr. 974 om offentlige anskaffelser (anskaffelsesforskriften).

Med hilsen

Anne Marie Glosli (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kristin Orlund
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:
Innovasjon Norge

Med hilsen

Kristin Orlund (e.f.)
avdelingsdirektør

Grete Gausemel
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Innovasjon Norge